

In 2016 is het meetprogramma Bunzing-Boommarter van start gegaan, als onderdeel van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM). Tot nu toe hebben we daarvoor de afkorting 'NEM BuBo' gebruikt, maar vanaf dit seizoen wordt dat 'NEM Marters', waarbij we ons wel specifiek blijven richten op bunzing en boommarter.

Met het onderzoek proberen we de meest recente verspreiding van deze twee marterachtigen in beeld te krijgen. Door op locaties waarvan geen recente waarnemingen (afgelopen 5 jaar) van bunzing of boommarter bekend zijn wildcamera's en geurstations te plaatsen, wordt met behulp van een steeds groter wordende groep vrijwilligers een toenemend aantal waardevolle gegevens verzameld.

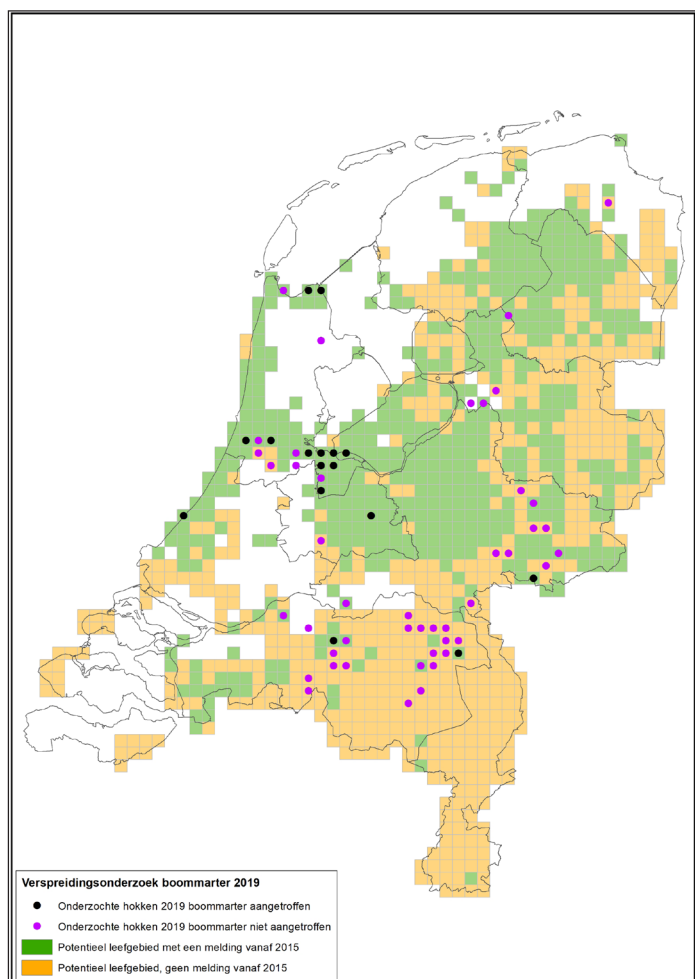
Voortgang

Toen het project in 2016 startte begonnen we met 20 personen die gezamenlijk 50 projectcamera's tot hun beschikking hadden. In de tussentijd is het aantal deelnemers flink toegenomen en is ook het aantal ingezette camera's (vooral van de vrijwilligers zelf) sterk gestegen.

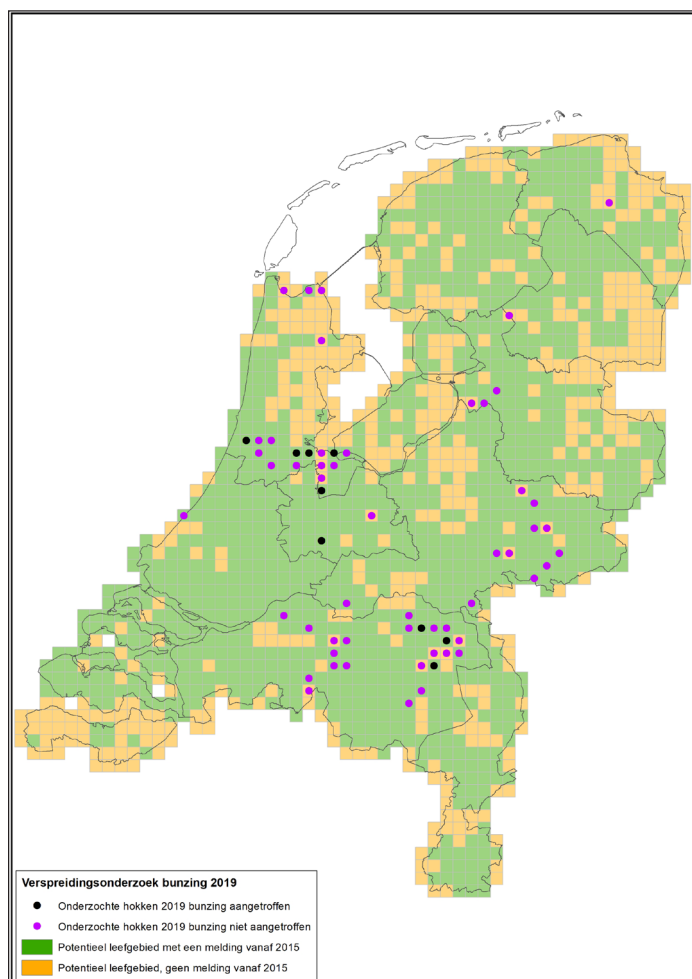
In seizoen 2019 hebben 57 deelnemers minimaal 81 camera's ingezet, waarvan 54 vanuit het project. De groei in vergelijking tot 2018 zit met name in het aantal camera's dat door de vrijwilligers zelf wordt ingebracht.

Resultaten 2019

Boommarter: In 2019 zijn er 61 uurhokken onderzocht op voorkomen, wat 16 positieve opnames voor de soort opleverde. Onderstaande figuur geeft de resultaten van 2019 zoals geleverd aan het CBS, waarbij aangetekend dat er recent nog 2019-gegevens van 4 uurhokken zijn binnen gekomen, waarvan 2 positief voor boommarter (die dus niet op deze kaart staan). Op de kaart zijn de reeds bekende boommarter-urhokken groen en de nog 'lege' uurhokken geel weergegeven. Een zwart stip geeft aan dat boommarter daar in 2019 is aangetroffen; in de uurhokken waar dit niet gelukt is staat een paarse stip.

Figuur 1: Resultaten voor boommarter in 2019.

Figuur 2: Resultaten voor bunzing in 2019.

Bunzing: In totaal zijn er 61 uurhokken onderzocht op voorkomen, wat 9 positieve opnames voor de soort opleverde. Bovenstaande figuur geeft de resultaten voor 2019 zoals geleverd aan het CBS. Op de kaart zijn de reeds bekende bunzing-uurhokken groen en de nog 'lege' uurhokken geel weergegeven. Een zwart stip geeft aan dat bunzing daar in 2019 is aangetroffen; in de uurhokken waar dit niet gelukt is staat een paarse stip.

2020

Nu, in 2020, is de groep vrijwilligers al verder uitgegroeid tot ruim 65 personen, die dit jaar 54 camera's vanuit het project en minimaal 36 eigen camera's gaan inzetten. We zijn heel erg benieuwd naar de opbrengst dit seizoen!

Wat betreft de opzet van NEM Marters is er niets veranderd: er zijn twee voorkeursperiodes van zes weken voor bunzing en één voor boommarter, waarbinnen gevraagd wordt het materiaal minimaal vier weken uit te zetten:

- 4 weken tussen 15 maart en 30 april: bunzing
- 4 weken tussen 1 juni en 15 juli: boommarter
- 4 weken tussen 15 juli en 31 augustus: bunzing

De meeste vrijwilligers zetten de cameravallen ook buiten deze voorkeursperiodes in. Soms binnen de hokken waar het aantonen binnen de voorkeursperiode niet gelukt is, maar ook op andere zelf gekozen locaties.

Naast bunzing en boommarter zijn in 2019 zo'n beetje alle grote en middelgrote zoogdieren voor de lens verschenen, met daarnaast ook de nodige vogels. Hierbij een aantal interessante/mooie opnames.

Figuur 3: Eekhoorn. Omgeving Gemert (NB) 27 maart 2019. Opname Carlo Wijnen.

Figuur 4: Das, De Brand (NB) 13 augustus 2019. Opname Jan Fonken.

Figuur 5: Roerdomp, Loenderveen (NH) 6 februari 2019. Opname Edo Goverse.

Startbijeenkomsten 2020

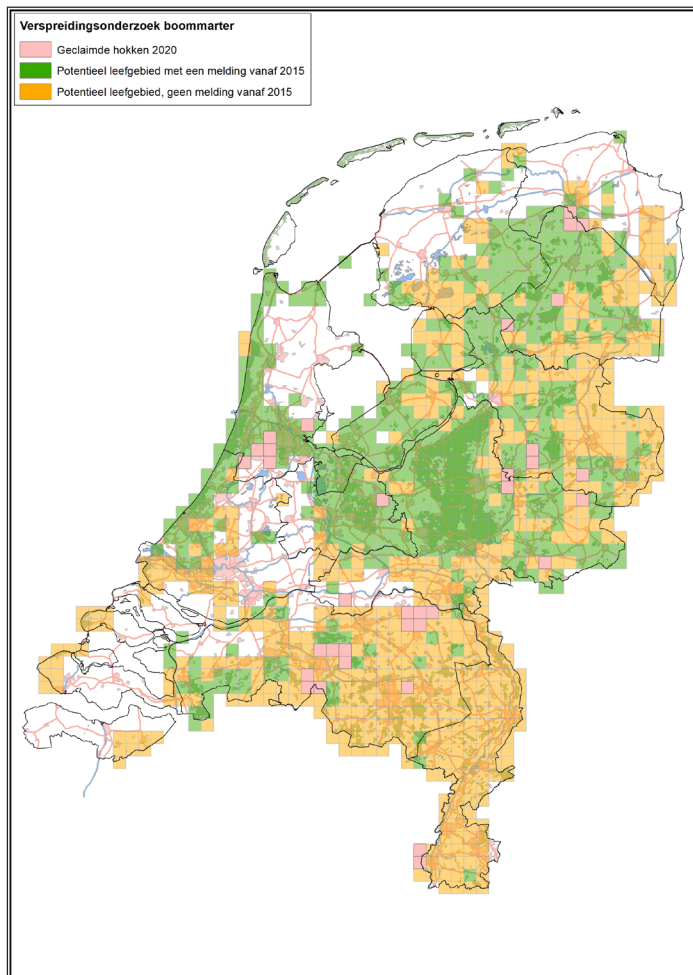
Net als in elk jaar was het plan om voorafgaand aan de start van het nieuwe seizoen in 2020 op verschillende locaties met een instructiebijeenkomst te beginnen. In Overveen, Nijmegen en Zwolle waren zaaltjes besproken en de vrijwilligers uitgenodigd, maar COVID-19 gooide roet in het eten en we waren genoodzaakt deze bijeenkomsten af te lasten.

Voor zowel bunzing als boommarter hebben vrijwilligers inmiddels lege (nog onbekend of de soorten er voorkomen) atlasblokken geclaimd waar ze hun camera's dit seizoen willen gaan plaatsen. Onderstaande figuren geven weer (roze vlakken) waar het voorkomen van zowel boommarter (figuur 6) als bunzing (figuur 7) in 2020 (minimaal) wordt onderzocht.

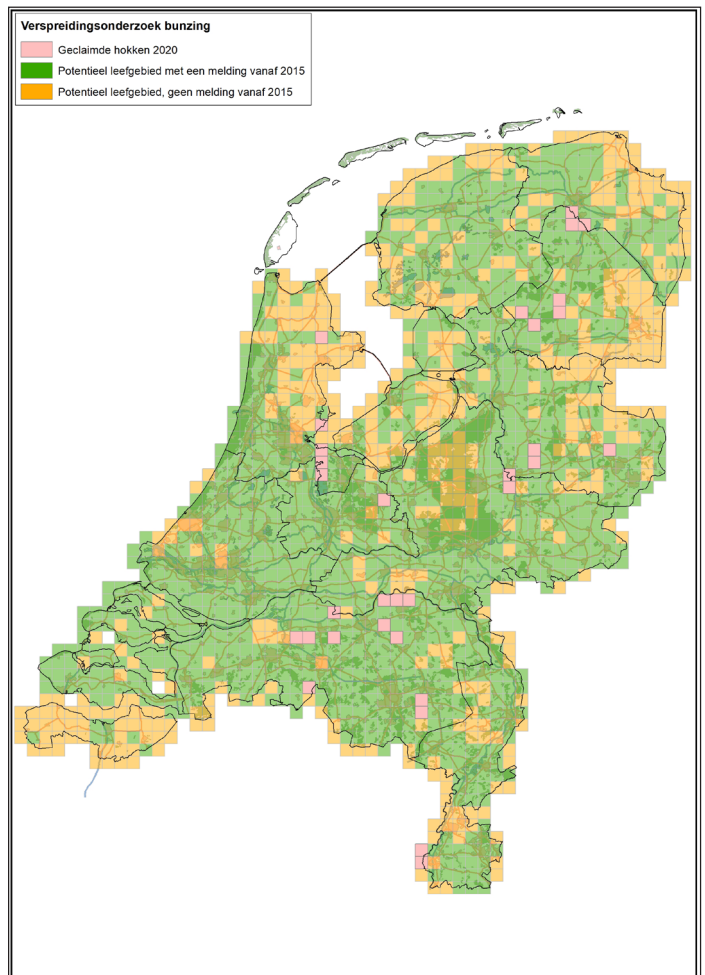
Alle verzamelde gegevens uit 2019 zijn verwerkt met behulp van het beeldverwerkingsprogramma Agouti. Aangezien er nu in 2020 geen startbijeenkomsten konden worden gehouden, zijn de korte Agouti-cursussen voor de nieuwe vrijwilligers op die momenten ook komen te vervallen. Met behulp van powerpoints kunnen vrijwilligers de cursus thuis doornemen en voor vragen altijd via mail of telefoon terecht bij één van onderstaande personen. Het is het streven dat elke vrijwilliger in seizoen 2020 zijn of haar eigen beelden uiteindelijk zelf gaat verwerken (uploaden en op naam brengen (annoteren)).

Meedoen

Alle camera's vanuit het project zijn in gebruik, maar nieuwe waarnemers kunnen zich nog steeds aanmelden en eigen materiaal inzetten. Meer informatie over hoe je je kan aanmelden, de wijze waarop camera's ter plekke geplaatst moeten worden en hoe het meetnet is opgezet, is hier te vinden: www.zoogdiervereniging.nl/wat-we-doen/monitoring/meetprogrammas-nem/nem-verspreidingsonderzoek-marters

Figuur 6: Voor 2020 geclaimde hokken voor boommarter.

Figuur 7: Voor 2020 geclaimde hokken voor bunzing.

Auteur: Dick Bekker

Team NEM Verspreidingsonderzoek Marters:

[Dick Bekker](#) (landelijk coördinator), Elze Polman, Martijn van Oene en Sil Westra (Silvavir)